

ת"פ 74821/10/18 - מדינת ישראל נגד חנן פרץ

בית משפט השלום בחיפה

ת"פ 74821-10-18 מדינת ישראל נ' פרץ

בפני כבוד השופט שלמה בנג'ו
בעניין:

מדינת ישראל

המאשימה

נגד

הנאשם

חנן פרץ

באמצעות בא כוחו עו"ד יניב אביטן

גזר דין

כתב האישום המתוקן:

הנאשם הורשע על פי הודאתו בכתב אישום מתוקן (מיום 26.12.19), בשלוש עבירות (במסגרת שלושה אישומים) של **החזקת שטר כסף מזויף** - לפי סעיף (1)462+(2)462 לחוק העונשין, התשל"ז-1977 (להלן: **חוק העונשין**) ועבירה של **קבלת דבר במרמה** - לפי סעיף 415 לחוק העונשין (אישום ראשון).

על פי עובדות האישום הראשון, ביום 26.9.16, בשעה 18:00 לערך, יצר הנאשם קשר טלפוני עם שקד דמארי (להלן: **שקד**) בעקבות פרסום מודעת מכירה של מכשיר פלאפון מסוג iPhone 6s (להלן: **מכשיר האייפון**) באתר יד2, שפרסם שקד, שהינו בעל מכשיר האייפון, וקבע עמו מפגש לשם קניית מכשיר האייפון על ידי הנאשם, תמורת תשלום בגובה 2,800 ₪ (להלן: **המפגש**). באותו מועד, בשעה 19:40 או בסמוך לכך, הגיע הנאשם למפגש עם שקד בצומת צבר, בקרית אתא. הנאשם מסר לשקד במרמה 14 שטרות מזויפים הנחזים להיות שטרות כסף על סך 200 ₪ כל אחד (להלן: **השטרות המזויפים**), כאשר הנאשם יודע שהוא מחזיק ומסר שטרות מזויפים לצורך קבלת מכשיר האייפון, ובהציגו מצג שווא לפיו מדובר בשטרות כסף. שקד קיבל את השטרות המזויפים בהאמינו שהם אמיתיים ומסר את מכשיר האייפון לנאשם.

על פי עובדות האישום השני, ביום 18.1.17 בשעה 17:40 או בסמוך לכך, החזיק הנאשם 4 שטרות כסף מזויפים הנחזים להיות שטרות כסף על סך 200 ₪ כל אחד, בביתו שברחוב יד לבנים 200, כאשר הנאשם יודע שהוא מחזיק בשטרות מזויפים בבית.

על פי עובדות האישום השלישי, בין הנאשם לשלומי אופיר קיימת הכרות מוקדמת, ובין הנאשם לגל כהן (להלן: **גל**) שהינו נהג מונית, קיימת הכרות מוקדמת. ביום 9.10.17 סיכמו שלומי והנאשם ששלומי יעביר לנאשם שטרות כסף מזויפים. לצורך כך, בשעה 17:12 לערך, יצר שלומי קשר טלפוני עם גל, וביקש ממנו להגיע אליו. בהגיע גל עם המונית סמוך לבניין בו נמצא שלומי, השליך לעברו

שלומי מחלון הדירה ציפה לכרית ובה 100 שטרות מזויפים הנחזים להיות שטרות כסף על סך 50 ₪ כל אחד, ושטר אחד הנחזה להיות שטר כסף על סך 200 ₪. גל אסף את הציפה ובה שטרות המזויפים ונסע לביתו של הנאשם. הנאשם יצא אל גל שהמתין במונית, הכניס את פלג גופו העליון דרך החלון שליד מושב הנהג, קיבל לידי את הציפה מגל, פתח אותה והחזיק בשטרות המזויפים, כאשר הנאשם יודע שהוא מחזיק בשטרות מזויפים. בשלב הזה, הבחין הנאשם בשוטרים רצים לעברו, או אז השליך הנאשם את השטרות המזויפים בתוך המונית. הנאשם וגל נעצרו על ידי השוטרים שתפסו את השטרות המזויפים.

תסקיר שירות המבחן:

הנאשם בן 32, נשוי ואב לשלושה ילדים בטווח הגילאים שלושה חודשים ועד שש שנים. מזה כשנה וחצי עובד כעצמאי בתחום השיפוצים. לנאשם 11 שנות לימוד, לא גויס לצה"ל על רקע מעורבותו בפלילים. מצעירותו עבד בעבודות מזדמנות, לפרקים הועסק כשכיר ולפרקים ניסה לעבוד כעצמאי בתחום הביגוד והאוכל. לאחר שנתיים שעבד כעצמאי, עסקיו כשלו וצברו חובות רבים. עם סגירת העסקים החל לעבוד בעבודות מזדמנות עד למעצרו בעבירות נשוא כתב האישום המתוקן.

לאחר שחרורו ממעצר, עבד כשנה וחצי במפעל "ימה", כאשר לדבריו העבודה במפעל היוותה נקודת מפנה בחייו מאחר ובעבודה זו, לראשונה בחייו, למד לסגל לעצמו ערכים חיוביים כגון התמדה, קבלת סמכות, ולקיחת אחריות. את העבודה במפעל עזב לטובת פתיחת עסק עצמאי בתחום השיפוצים, בו הוא עובד כיום כאמור.

הנאשם מתאר קשר קרוב ומשמעותי עם אשתו, לה הוא נשוי כ-8 שנים, סייעת בגן ילדים, ולדבריו היא תומכת ולמלווה אותו לאורך ההליך המשפטי. הנאשם מסר כי כיום הוא מקדיש את רוב זמנו לפרנסה ולמשפחה.

אשר לצריכת חומרים ממכרים, הנאשם מסר כי מגיל 16 ועד גיל 19 צרך סמים מסוג קנאביס בתדירות יומיומית. לדבריו, חזר לשימוש בשלב מאוחר יותר לתקופה של חצי שנה, לצרכי הרגעה על רקע לחצים כלכליים. שימוש אחרון היה בשנת 2017. עוד מתאר כי מזה כמספר חודשים משתמש לצרכי הרגעה בכדור בשם "לוריון" שמקבל במרשם מרופא המשפחה (הוצג אישור רפואי). כמו כן, בדיקות שתן שבוצעו לו, אישרו את האמור.

לנאשם 3 הרשעות קודמות בגין עבירות סמים, בגין הרשעתו האחרונה הוטל עליו מאסר למשך 11 חודשים.

הנאשם קיבל אחריות על ביצוע העבירות בתיק הנוכחי, לדבריו על רקע התמודדותו עם עסקיו הכושלים, בחר להלוות כספים מהשוק האפור, ובאותה תקופה אף קיבל איומים לחייו. בשל התסכול והמצב שנוצר, מסר כי התקשה לסרב להצעת חברו לקחת חלק בעבירות נשוא התיק דן ומסר כי פעל מתוך חוסר אונים ומתוך חשש לפנות למשפחתו ולאכזב אותם פעם נוספת.

בשיחה עם שירות המבחן, הביע הנאשם צער, חרטה ובושה על ביצוע העבירות, מסר כי החזיר את הכסף למתלונן וכי היום מקפיד לחיות חיי יושר תוך התמקדות במשפחתו ובפרנסתו.

שירות המבחן העריך הנאשם ממוקד בצרכיו כאשר במצבי משבר, מתמודד בצורה פוגענית ומתקשה להתחבר להשלכות מעשיו על האחר. כמו כן, נראה כי במהלך השנים אימץ לעצמו דפוסי עברייניים כך שבמצבי לחץ ומשבר נוטה לפעול בהתאם לנורמות המוכרות והידועות לו. בשקלול גורמים אלה, התרשם שירות המבחן מסיכון להישנות

עבירה ומעריכים כי התערבות טיפולית עשויה להפחית מהסיכון להישנות העבירה.

הנאשם הביע נכונות להשתלב בהליך טיפולי בגין עבירות מתחום המרמה. לפיכך, המליץ שירות המבחן על העמדתו בצו מבחן לתקופה של 18 חודשים במהלכם ישולב בטיפול קבוצתי המיועד למופנים משירות המבחן בגין עבירות בתחום המרמה ולצד זאת, המליץ שירות המבחן להטיל על הנאשם עונש מאסר לתקופה שניתן לרצותה בעבודות שירות.

טענות הצדדים:

המאשימה חזרה על חומרת מעשיו של הנאשם ונסיבות ביצוע העבירות כפי שתוארו בעובדות כתב האישום המתוקן לעיל וכן הפגיעה בערכים המוגנים של חיי המסחר התקינים, חופש הבחירה וחופש הפעולה של קורבן העבירה באישום הראשון.

המאשימה ציינה את התכנון המוקדם במעשיו של הנאשם ובדגש על האישום הראשון שכלל יצירת קשר עם קורבן העבירה, קביעת פגישה עמו ועד השלמת ביצוע העבירה. עוד טענה המאשימה כי הנאשם הוא המבצע הבלעדי של העבירה. המאשימה הפנתה לאמור בתסקיר שירות המבחן, בין היתר למניעים שהביאו את הנאשם לביצוע העבירה - קשר עסקי שהוביל לפנייה לשוק האפור ומשבר כלכלי, וליחס הנאשם לעבירה - נטייתו להשליך אחריות על גורמי חוץ וזאת לצד התמקדות בצרכיו ואימוץ דפוסיים עברייניים. לפיכך עתרה המאשימה לקביעת מתחם ענישה הולם הנע בין 6 חודשים ועד 24 חודשי מאסר בפועל לצד רכיבים נלווים.

אשר לעונש בתוך המתחם, ציינה המאשימה את עברו הפלילי של הנאשם הכולל 3 הרשעות קודמות בתחום הסמים, ועתרה לעונש בחלקו האמצעי של המתחם המוצע, לצד מאסר מותנה מרתיע וקנס.

ההגנה הפנתה לנסיבות חייו של הנאשם שהביאו אותו לביצוע עבירות. מדובר בנאשם בן 32, נשוי ואב לשלושה ילדים, אחד מהם תינוק שנולד לאחרונה. הסיניגור הפנה לכך שלפני שלוש שנים הצליח הנאשם בכוחות עצמו לעלות על דרך המלך ולהשתלב בשוק העבודה, תחילה כשכיר ולאחר מכן בעל עסק עצמאי לשיפוצים, כאשר במהלך השנים מתפעל את העסק ושומר על אורח חיים נורמטיבי. עוד ציין הסיניגור כי הנאשם לקח אחריות על מעשיו, הודה בהזדמנות הראשונה, חסך זמן שיפוטי יקר, הביע חרטה כנה על מעשיו והביע בוושה על הסתבכותו בפלילים, כאשר בעניין זה הפנה לאמור בתסקיר שירות המבחן. עוד טען הסיניגור כי עברו הפלילי של הנאשם אינו מכביד ואינו מצביע על מעשים דומים וכי הרשעתו האחרונה היא משנת 2012 על עבירה שביצע בשנת 2011.

עוד נטען כי מדובר בעבירות שבוצעו לפני 3-4 שנים, ובסכומים לא גבוהים. הסיניגור מסר כי חוויית המעצר שעבר הנאשם טלטלה אותו וגרמה לו להבין כי עליו להתרחק מעולם הפשע ובפרק הזמן שחלף מאז ביצוע העבירות כך הוא נוהג.

הסיניגור הפנה לכך שהנאשם הפקיד את סכום הנזק למתלונן בקופת בית המשפט.

לפיכך עתרה ההגנה לקביעת מתחם הנע בין מאסר מותנה ועד מספר חודשי מאסר.

אשר לעונש בתוך המתחם, עתר הסיניגור להטיל על הנאשם עונש של מאסר מותנה, וזאת בשים לב לפסיקה במקרים דומים ולעובדה כי במקרה דכאן, ריצוי מאסר, אפילו על דרך של עבודות שירות, יהיו בו לקטוע את הרצף התעסוקתי

של הנאשם; דבר שעלול להוביל לקריסת העסק של הנאשם, בייחוד בימים אלו של משבר כלכלי בעקבות נגיף הקורונה.

דבר הנאשם בטרם מתן גזר הדין:

הנאשם מסר כי מזה תקופה ארוכה של מספר שנים לא נמצא בקשר עם גורמים מחוץ לבני משפחתו; הוא הולך לעבודה וחוזר הביתה. הנאשם סיפר כי כשבועיים לאחר שנעצר החל לעבוד במפעל במשך שנה וחצי ומשם החל להשתלב שוב בשוק העבודה. הנאשם הביע צער כי הגיע לעולם הפשע ולוקח אחריות מלאה על מעשיו וכן מסר כי היה מצוי במשבר באותה העת. עוד מסר הנאשם כי אינו משתמש בסמים. הנאשם מסר כי יש לו שלושה ילדים, תינוקת בת 3 חודשים וזאת לאחר שהתחתן בשנת 2012 ומאז לא ביצע עבירות ומה שקרה בשנת 2016 הייתה מעידה אשר הוא מצטער עליה. כיום הנאשם מצוין כי הוא מסתדר כלכלית ומעוניין להמשיך ולהישאר על דרך המלך.

דין והכרעה עונשית:

הערך החברתי שנפגע ומידת הפגיעה בו (סעיף 40ג (א) לחוק העונשין):

בכל הנוגע לעבירה של החזקת שטרות מזויפים, הנאשם פגע בערכים החברתיים המוגנים של תפקודה של הכלכלה והזכויות הקנייניות של הפרטים בחברה.

יפים הדברים שנאמרו בעניין זה בספרו של פרופ' גבריאל הלוי "תורת דיני העונשין", התשע"א -2010, כרך ד', בעמ' 364 (הדגשות שלי - ש.ב.):

"עבירות של זיוף כספים ובולים הן בעלות השפעה גורפת על הכלכלה הציבורית. יצירתם של כספים מזויפים והכנסתם למחזור השימוש בכלכלתה של המדינה מביא לידי דימוי פיקטיבי של כוח קנייה שאינו אמיתי ובעקפיין לירידת ערכו של המטבע ולאנפלציה אפשרית, בהתאם להיקף הזיופים ולהיקף השימוש בהם. בכך ניזוקה הכלכלה הציבורית, משאביה של החברה והחזקותיו הפיננסיות של כל פרט בחברה. מעבר לכך, לזיוף כספים ובולים קיים גם ערך מחנך שלילי כלפי פרטים בחברה, באשר כוח הקנייה והכוח הכלכלי נתפש כמתאפשר לא רק באמצעות פעולות כלכליות לגיטימיות של עבודה, סחר, מתנה, ירושה וכיוצא בכך, אלא גם בדרך של יצירה פיקטיבית של אמצעים מזויפים ליצירתו של כוח הקנייה וכוחות כלכליים. מכלול פגיעות אלו בכלכלה הציבורית מביא לפגיעה בסדר הציבורי בהקשר הכלכלי והחברתי"

כמו כן, ראו התייחסותו של כב' השופט מלצר ברע"פ 523/13 דזנשווילי נגד מדינת ישראל (25.8.15) לדברים אלו של פרופ' הלוי וכן לקביעתו כי "פגיעה זו בציבור מועצמת שעה שלעבירות מלווה תכנון והן חוזרות על עצמן".

אשר לעבירה של קבלת דבר במרמה, פגע הנאשם בחופש הבחירה והפעולה של המתלונן באישום הראשון.

עוצמת הפגיעה בערכים מוגנים אלו, הינה בינונית.

מדיניות הענישה (סעיף 40ג (א) לחוק העונשין):

מדיניות הענישה בעבירות החזקת שטרות מזויפים וקבלת דבר במרמה נעה בין מאסר צופה פני עתיד ועד מאסרים ממושכים בפועל, והכל בהתאם לנסיבותיו של כל תיק, כמות האישומים וגובה הסכומים המדוברים:

ברע"פ 3195/11 **מגלשווילי נ' מדינת ישראל** (29.5.2011) - נדחתה בקשת רשות ערעור של נאשם, אשר הורשע לאחר ניהול הוכחות בעבירות של קבלת דבר במרמה והחזקת שטר כסף מזויף, בכך שהתחזה לאדם אחר ושילם במרמה סכום של 8,800 דולר בשטרות מזויפים, ביודעו כי הם מזויפים, וקיבל תמורתם ציוד מחשוב בשווי 35,450 ₪. על הנאשם הוטלו 10 חודשי מאסר בפועל, מאסר מותנה, קנס ופיצוי.

בע"פ (מחוזי חיפה) 46547-02-10 **אפרימה נ' מד"י** (15.7.2010) - הורשע הנאשם, לאחר ניהול הוכחות, בעשרה מקרים של שימוש במסמך מזויף בכוונה לקבל דבר במרמה וזיוף בנסיבות מחמירות, כאשר דובר על סוכן ביטוח אשר הפר את אמון לקוחותיו, ועל אף תסקיר שלילי. בית המשפט בערכאה ראשונה גזר על הנאשם 12 חודשי מאסר בפועל, ובית המשפט המחוזי הקל בעונשו והעמידו על 6 חודשי מאסר שירוצו בעבודות שירות.

בת"פ (י-ם) 1162/04 **מדינת ישראל נ' אורן** (7.12.2004) - הורשע נאשם לאחר ניהול הוכחות, בעבירה של הנפקת שטר כסף, ובעבירה של קבלת דבר במרמה, בכך שהמיר למתלוננת כסף זר בכסף ישראלי מזויף. הנאשם המיר למתלוננת 500 דולר בתמורה ל-2,000 ₪ ששולמו לה ב-22 שטרות מזויפים של 100 ₪, ביודעו שהשטרות מזויפים. על הנאשם, נעדר עבר פלילי, הוטלו 6 חודשי מאסר בפועל לריצוי בעבודות שירות, מאסר מותנה, פיצוי וקנס.

בת"פ (עכו) 2523/04 **מדינת ישראל נ' מוסטפא** (5.4.2007) - הורשע נאשם במסגרת הסדר בעבירה של החזקה והנפקת שטרות מזויפים, בכך שתדלק את רכבו בתחנת דלק ושילם התמורה בשטר כסף מזויף הנחזה לשטר של 100 ₪. בחיפוש ברכבו נמצאו עוד 3 שטרי כסף מזויפים הנחזים כשטרות של 100 ₪. על הנאשם בעל עבר פלילי, הוטלו 5 חודשי מאסר בפועל לריצוי בעבודות שירות, מאסר מותנה וקנס.

בת"פ (רחובות) 1317/04 **מדינת ישראל נ' ציוני** (3.12.2004) - הורשע נאשם על יסוד הודאתו בעבירות של החזקת שטרות מזויפים, קבלת דבר במרמה ושיבוש הליכי משפט, בכך שהחזיק כמות לא ידועה של שטרות מזויפים הנחזים כשטרות כסף של דולר אמריקאי. הנאשם שילם לבעלת קיוסק, באמצעות שטרות מזויפים, בארבע הזדמנויות שונות וקיבל תמורתם סגירות וכסף מזומן בערך כולל של כ-300 דולר. בהזדמנות אחרת החזיק הנאשם בארנקו 700 דולר מזויפים וכאשר עוכב ניסה להחביאם בניידת המשטרה. על הנאשם, בעל עבר פלילי מכביד, הוטלו, לאור שינוי משמעותי באורחות חייו, 4 חודשי מאסר בפועל לריצוי בעבודות שירות, מאסר מותנה ופיצוי למתלוננת.

ת"פ (י-ם) 52826-11-18 **מדינת ישראל נ' עבדיה ואח'** (8.3.2020) - הנאשמים הורשעו בשלושה אישומים בעבירות של זיוף שטר כסף, קשר לפשע, קבלת דבר במרמה וניסיון לקבלת דבר במרמה. באישום אחד רכשו שטרות כסף מזויפים - 1000 ₪ מזויפים תמורת 500 ₪ אמיתיים וכן סיכמו שירכשו למחרת פעם נוספת כסף מזויף נוסף. באישום השני, ניסה נאשם 1 לרכוש מוצר בסופר באמצעות שטר מזויף, אך נכשל. במקרה אחר רכש הנאשם 1 מוצר בסכום של 50 ₪ בחנות אחרת. באישום זה הורשע הנאשם 1 בעבירות של קבלת דבר במרמה וניסיון לקבלת דבר במרמה. נאשם 2 הורשע באישום השלישי בשתי עבירות נוספות של קבלת דבר במרמה, לאחר שרכש סגירות באמצעות שטר מזויף של 50 ₪ מחנויות מכולת, בשתי הזדמנויות שונות. בית המשפט חידש מאסר מותנה של חודש ימים על הנאשם 1 וכן הטיל קנס בסך 2000 ₪ והתחייבות בסך 2000 ₪. על הנאשם 2 הוטלו חודש מאסר על תנאי, קנס בסך 2000 ₪

והתחייבות בסך 2000 ₪.

נסיבות שקשורות בביצוע העבירה (סעיף 40ט לחוק העונשין):

אשר לאישום הראשון, הנאשם יצר קשר עם המתלונן בעקבות פרסום מודעה ביד 2 על מכירת מכשיר אייפון. הנאשם נפגש עם המתלונן ומסר לו שטרות כסף מזויפים באמצעותם רכש את מכשיר האייפון מהמתלונן.

באישומים השני והשלישי החזיק הנאשם בשטרות כסף מזויפים. כאשר באישום השלישי, יצר קשר עם אחרים, בעלי הכרות קודמת עם הנאשם, על מנת לקבל שטרות כסף מזויפים בסכומים של אלפי שקלים.

מדובר בעבירות שבוצעו בתכנון מוקדם; באישום הראשון הנאשם חיפש מודעות באתר יד 2 ותכנן מראש לקבל לידי במרמה את מכשיר האייפון תמורת שטרות הכסף המזויפים. באישום השלישי גם יצר קשר עם אחרים על מנת להשיג שטרות כסף מזויפים.

הנאשם היה המבצע הבלעדי של העבירות, ולכל מהלך הביצוע יכול היה להתחרט ולחזור בו ממעשיו בטרם השלמת העבירות, אך הנאשם בחר להמשיך במעשיו המתוכננים ולהשלים את העבירה על מנת לקבל דבר במרמה ולהשיג שטרות כסף מזויפים.

למתלונן נגרם נזק כספי מביצוע העבירה של 2,800 ₪. בנוסף, מעשיו של הנאשם יוצרים נזק פוטנציאלי גדול המתבטא בהחדרת כסף מזויף לחיי המסחר של המדינה, ובין היתר נזק למוסדות הבנקים.

על פי דבריו של הנאשם ותסקיר שירות המבחן שנערך בעניינו, הסתבכותו הכלכלית והחיברות לגורמי פשע, לצד משברים שחווה הביאו אותו לביצוע העבירות, והכל כמתואר בתסקיר שירות המבחן המפורט.

מתחם העונש ההולם (סעיף 40ג (ב) לחוק העונשין):

מתחם העונש ההולם נקבע בעיקר על יסוד הנסיבות האופפות את ביצוע העבירה, ודרגת האשם שהפגין הנאשם, על מנת לשקף הלימה ראויה בין חומרת המעשה, בנסיבותיו, במידת האשם שהפגין הנאשם בעת ביצוע העבירה, לבין העונש לו ראוי הנאשם בגין מעשיו אלה.

בעניינו מדובר על נאשם שביצע עבירות של החזקת שטרות מזויפים בשלושה אישומים שונים וכן בקבלת דבר במרמה, כולם בוצעו בתכנון מוקדם וביצוע בלעדי של הנאשם, מדובר בעבירות בסכומים של אלפי שקלים בודדים.

בנסיבות המתוארות לעיל ובשים לב למכלול הנתונים שבפני ומדיניות הענישה הנוהגת, אני קובע כי מתחם הענישה במקרה דנן נע בין מאסר מותנה ועד 12 חודשי מאסר בפועל.

חריגה ממתחם העונש ההולם לקולה או לחומרה (סעיפים 40ד ו-40ה לחוק העונשין):

לא הונחה בפני בית המשפט תשתית ראיתית-שיקומית, שבכוחה לבסס חריגה לקולה ממתחם העונש ההולם. עם זאת, גם לא נמצא בסיס לחרוג ממתחם העונש ההולם לחומרה.

הסניגור ביקש לגזור גזירה שווה מעניינו של נתנאל חדד (ת"פ 62154-05-17), לעניינו, בטענה כי הנאשם דכאן השתקם ועלה על דרך המלך ולכן יש להימנע מהטלת מאסר בפועל, גם בדרך של עבודות שירות, דבר אשר יהרוס את תהליכי השיקום של הנאשם, שלא הסתבך בעבירות מאז ביצוע העבירות נשוא כתב האישום המתוקן, והוא עסוק כל כולו היום אך בפרנסה ובטיפול במשפחתו. לטענת הסניגור, ענישה מחמירה בדמות מאסר בפועל תביא את הנאשם לחורבן כלכלי, כאשר העסק שהקים לא יעמוד בכך, וכפועל יוצא מכך להידרדרות במצבו הכללי.

במקרה של נתנאל חדד, דובר על נאשם שהורשע בעבירות של קבלת דבר במרמה בנסיבות מחמירות והחזקת שטר כסף מזויף, במסגרת כתב אישום מתוקן הכולל 17 אישומים. בית המשפט שם (כב' השופטת הבכירה א.קנטור) קבע מתחם הולם של 6-24 חודשי מאסר בפועל, אך מצא כי בעניינו של הנאשם שם, יש לחרוג ממתחם הענישה מטעמי שיקום.

כמתואר בהרחבה בגזר הדין, הנאשם נתנאל חדד עבר תהליך שיקומי משמעותי על רקע בעיית ההתמכרות להימורים ממנה סבל.

באותה מקרה, היה הנאשם משולב בהליך טיפולי של מרכז יום בחיפה.

הנאשם היה מטופל 3 פעמים בשבוע במסגרת קבוצתית לעזרה עצמית וטיפול פרטני, אשר גרם לשינוי משמעותי בהתנהלותו.

בנוסף, השתלב הנאשם בפרויקט "אוניברסיטה בעם" בקורס מבוא בתחום הרפואה ויש ציפייה כי יתמיד בכל 3 שנות הלימוד שלו.

בית המשפט, בעניינו של חדד, מצא כי הטלת עונש מאסר בעבודות שירות, יפגע בהליך השיקומי אותו הוא עובר ובשלו עליו להתייצב באופן יומי.

איני סבור כי ניתן להשוות את ההליך השיקומי המשמעותי, כפי שתואר שם על ידי שירות המבחן, למצבו של הנאשם דכאן.

אמנם הנאשם בעניינו עלה על דרך הישר, ומנהל כיום אורח חיים נורמטיבי, בעל משפחה ועסק ונמנע מהסתבכויות בפלילים, אך יחד עם זאת התרשמות שירות המבחן היא כי קיים סיכון להישנות עבירות בעתיד וכי הנאשם משליך אחריות לביצוע עבירות על גורמים חיצוניים.

כמו כן, התרשם שירות המבחן כי הנאשם ממוקד בצרכיו, כאשר במצבי משבר מתמודד בצורה פוגענית ומתקשה להתחבר להשלכות מעשיו על האחר. בשל אמירות אלו המליץ שירות המבחן על שילובו בטיפול שיביא, כך על פי שירות המבחן, להפחתת הסיכון להישנות עבירות דומות בעתיד.

נפסק לא אחת על ידי בית המשפט העליון, כי שיקום אינו חזות פני כל. בית המשפט מונחה בענישה על ידי השיקול המרכזי, הוא שיקול ההלימה (ראו: ע"פ 4802/18 פלוני נ' מדינת ישראל ואח' (2019)).

בנוסף, אציין, כי לפי פסיקת בית המשפט העליון, הסטייה ממתחם העונש ההולם, שמורה למקרי שיקום מובהקים, שהם חריגים, ובכפוף לקיומה של תשתית שיקומית המצדיקה זאת (ע"פ 1229/19 סלומינסקי נ' מדינת ישראל (2019)).

יחד עם זאת, אין להתעלם לגמרי ממאמציו של הנאשם לשנות את אורחות חייו, ואת אופן התנהלותו בשנים האחרונות, כמו גם את נכונותו להשתלב בטיפול ולהשתקם, ולכך יינתן משקל משמעותי והלימה במסגרת גזירת עונשו בתוך מתחם הענישה ההולם (שהינו נמוך משמעותית ממתחם העונש שנקבע בעניינו של חדד, כפי שנקבע ופורט בהרחבה לעיל).

נסיבות שאינן קשורות בביצוע העבירה (סעיף 40א לחוק העונשין):

מדובר בנאשם בן 31, נשוי ואב לשלושה ילדים, כאשר אחת מילדיו היא תינוקת בת מספר חודשים. הנאשם הוא בעל עסק המכלכל את משפחתו ועל כן במסגרת שיקולי הענישה, אני לוקח בחשבון את הפגיעה של העונש במשפחתו של הנאשם, התלויה בו לפרנסתם. כמו כן, אני לוקח בחשבון העובדה שמאז ביצוע העבירות, הנאשם לא ביצע עבירות נוספות ומנהל אורח חיים נורמטיבי ללא הסתבכויות בפלילים וכן את העובדה כי שליחתו למאסר עלולה לשבש את ניסיונותיו המוצלחים, עד כה, בשיקום אורח חייו, יציאה מחיי העבריינות וניהול עסקו, אותו הקים לפני מספר שנים, וחיי משפחה תקינים.

עוד שיקול במכלול שיקולי הענישה הוא העובדה שהנאשם נטל אחריות על מעשיו, הביע חרטה כנה וחזר למוטב. בין היתר, הנאשם עשה מאמצים לתיקון הנזק, על ידי הפקדת סכום כסף של כ-3000 ₪ על מנת להשיב למתלונן את כספו.

נראה כי הנאשם ביצע שינוי תודעתי באופן בו הוא מנהל את חייו כיום, לעומת עברו הפלילי, כמשתקף בנסיבות המתוארות בתסקיר שירות המבחן וכן מרישומי הפלילי. הנאשם כיום אינו משתמש בסמים, עובד באופן סדיר, הקים בית ומשפחה, וניכר כי הוא עושה רבות על מנת לחזור למוטב.

בנוסף, בעת קביעת העונש יש להתחשב גם בחלוף הזמן מאז ביצוע העבירה, ובעניינו מאז העבירות חלפו כ-3-4 שנים, בהם הנאשם החל לשקם את אורח חיים ולנהל חיים תקינים ונורמטיביים ולכן פרק זה הינו משמעותי בבחינת השפעתו על הנאשם ועל השינויים האישיים שעבר.

אשר לעברו הפלילי, לנאשם 3 הרשעות קודמות בתחום הסמים, האחרונה משנת 2012 בגינה ריצה מאסר בפועל למשך 11 חודשים (כולל הפעלת מאסר מותנה). עברו הפלילי אינו כולל עבירות הדומות לעבירות בהן הורשע בתיק זה.

העונש המתאים (סעיף 40ד (2) לחוק העונשין):

העונש המתאים בנסיבות העניין, חייב לשקף את חומרת הנסיבות ומידת האשם שהפגין הנאשם באירוע, כמו כן את מכלול הנסיבות הקשורות לביצוע העבירה וכן חייב העונש המתאים להלום את יתר הנסיבות האישיות של הנאשם והכל כפי שפורט בהרחבה לעיל.

לאחר ששקלתי את נסיבות האירועים נשוא תיק זה, ומידת האשם שהפגין הנאשם באירוע שהינה בינונית, לצד נסיבותיו האישיות של הנאשם המפורטות בהרחבה בתסקיר שירות המבחן, חלוף הזמן מאז ביצוע העבירות, חזרתו של הנאשם

למוטב וניסיונותיו לתקן את הנזק על ידי הפקדת סכום הכסף לצורך השבת כספים למתלונן, מצאתי כי יש להטיל על הנאשם עונש בחלקו הבינוני-נמוך של מתחם העונש ההולם, נוכח הנימוקים לקולא שפורטו לעיל, ובשים לב לזמן שחלף מאז בוצעו העבירות ועל מנת לאפשר לנאשם להמשיך באורח החיים הנורמטיבי שסיגל לו בשנים האחרונות.

אשר על כן, אני גוזר על הנאשם את העונשים הבאים:

3 חודשי מאסר בפועל שירוצו בעבודות שירות ב"צעירי אגודת חב"ד סניף חיפה".

הממונה על עבודות השירות מתבקש להמציא מועד התייצבות חדש שכן המועד שצוין בחודש אפריל חלף.

בית המשפט מזהיר את הנאשם כי מדובר בתנאי העסקה קפדניים המצריכים התייצבות רציפה ועל פי הנחיות החוק והממונה וכל חריגה מכללים אלו יש בה כדי להביא להפסקת ריצוי עונשו בדרך זו ונשיאת יתרת העונש תחת מאסר בפועל.

6 חודשי מאסר על תנאי למשך שלוש שנים, והתנאי הוא שהנאשם לא יעבור בתוך תקופה זו, עבירה מהעבירות בהן הורשע בתיק זה, ו/או כל עבירת רכוש מסוג פשע.

צו מבחן למשך 18 חודשים, במסגרתו ישולב הנאשם בהליך טיפול קבוצתי המיועד לטיפול בעבירות מתחום המרמה.

אני מחייב את הנאשם בפיצוי המתלונן בסך של 3,000 ₪.

המזכירות תעביר את הכספים שהופקדו בקופת בית המשפט למתלונן - עד תביעה מס' 1.

בנסיבות העניין, בשים לב למצבו הכלכלי של הנאשם ולאור ההשבה שביצע, איני מטיל קנס כספי.

המזכירות תעביר עותק מגזר הדין לממונה על עבודות השירות, אשר יידע את הנאשם במועד תחילת ריצוי עבודות השירות, וכן לשירות המבחן.

הנאשם מוזהר לקיים את צו המבחן, ומובהר לו שהפרתו ו/או אי השמעות להוראות שירות המבחן, עלול להביא להפקעת צו המבחן, ולגזירת עונש אחר עליו, כחוק.

זכות ערעור תוך 45 יום לבית המשפט המחוזי.

ניתן היום, כ' תמוז תש"פ, 12 יולי 2020, במעמד הצדדים.